

AGENDAPUNT NO 15.

Voorstel de conclusies en aanbevelingen van het onderzoeksrapport Prijzen voor dienstverlening van de rekenkamercommissie over te nemen en het college verzoeken de gedane aanbevelingen uit te werken.

AAN DE RAAD

Samenvatting/Advies

Voorgesteld wordt kennis te nemen van de inhoud van het onderzoeksrapport "Prijzen voor gemeentelijke dienstverlening op feiten beoordeeld" van de Rekenkamercommissie AOGW, de conclusies en aanbevelingen over te nemen en het college verzoeken de gedane aanbevelingen uit te werken.

Aanleiding tot het voorstel

Het onderzoeksrapport "Prijzen voor gemeentelijke dienstverlening op feiten beoordeeld" van de Rekenkamercommissie Aalten, Oost Gelre en Winterswijk d.d. 23 juli 2010. Het rapport van de rekenkamercommissie is bij de stukken gevoegd.

Inhoudelijke toelichting

De Rekenkamercommissie AOGW is in de eerste helft van 2010 een onderzoek gestart naar de prijzen voor gemeentelijke dienstverlening in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk. Middels dit onderzoek wil de rekenkamercommissie inzicht verschaffen in de wijze waarop in de drie gemeenten de tarieven voor heffingen tot stand komen. Het gaat om 6 heffingen namelijk de marktgelden, de rioolheffing, de bouwleges, de afgifte rijbewijs, een uittreksel uit het Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) en de afgifte van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

De Rekenkamercommissie heeft de resultaten afzonderlijk per gemeente gepresenteerd. Iedere gemeente heeft daarbij een eigen rapportage ontvangen. Het onderzoeksrapport voor onze gemeente is op 6 december jl. ontvangen. Op basis van de verkregen informatie heeft de Rekenkamercommissie de volgende conclusies voor onze gemeente getrokken.

a. Het beleidsmatig kader is goed op orde en wordt gericht toegepast.

Het beleidsmatig kader voor het heffen van tarieven is aanwezig, zowel via de regelgeving, beleid en bestuurlijke uitgangspunten.

b. Het uitgangspunt bij de herindeling 2005 vormt nog steeds een belangrijke basis.

Bij de herindeling zijn de tarieven geharmoniseerd vanuit het uitgangspunt om het tarief te kiezen dat het hoogste opbrengt en de laatste kosten genereert, tenzij hiervan is afgeweken. (bijv. de marktgelden) De toen vastgestelde tarieven vormen nog steeds de grondslag voor de huidige tarieven.

c. De opbouw van de tarieven kan winnen aan transparantie.

Een transparante opbouw van tarieven heeft als kenmerk dat er sprake is van een onderbouwing met kosten en baten, aantallen en hoeveelheden. Voor de rioolheffing via het Gemeentelijk Rioleringsplan is daar sprake van en voor de VOG is dit niet aan de orde, gelet op de landelijke normvergoeding.

Het uitgangspunt van de gemeentelijke herindeling vormt de grondslag van de hoogte van de tarieven die via de Legesverordening worden geheven. Deze tarieven worden jaarlijks verhoogd, maar kent geen transparante onderbouwing in de zin van het genoemde inzicht in kosten en baten, aantallen en hoeveelheden. De opbouw van tarieven kan daarom volgens de rekenkamercommissie nog winnen aan transparantie.

d. Kostendekkendheid is uitgangspunt en praktijk, zonder volledige kostprijsberekening.

Met uitzondering van de marktgelden is er nagenoeg sprake van kostendekkendheid van de onderzochte gemeentelijke tarieven. Daar waar de hoogte van de tarieven gemaximaliseerd is via het uitgangspunt uit 2005, zijn de opbrengsten dat daardoor ook; opwaartse bijstelling op grond van hogere kosten kan hierdoor niet aan de orde zijn. Dit betekent dat in de praktijk sprake zal zijn van gemaximeerde kostenberekening tot aan het niveau van de opbrengsten, gelet op het uitgangspunt van kostendekkendheid van de tarieven. Aalten past geen kostprijsberekeningen toe om te komen tot kostendekkendheid in de praktijk, maar hanteert dit als beleidsmatig en rekenkundig uitgangspunt.

e. De landelijke VOG vergoeding dekt de toegerekende kosten.

Er is sprake van een 100% kostendekking van de opbrengst van de VOG heffing in relatie tot de kosten die eraan worden toegerekend.

f. Er is sprake van een beperkte systematische evaluatie.

Met uitzondering van het Gemeentelijke Rioleringsplan is in de gemeente Aalten geen sprake van een systematische evaluatie van de wijze waarop de tarieven tot stand komen. Tot op heden is die wijze van tot stand komen duidelijk: herindelingsstarieven 2005 plus index.

g. De gemeenteraad vervult een formele en niet actieve rol.

Het vaststellen van de tarieven wordt jaarlijks door de gemeenteraad in de laatste vergadering van het kalenderjaar genomen. De rol van de raad is een formele. Kansen voor een meer actieve rolinvulling worden naar het oordeel van de rekenkamercommissie niet benut, daar waar dit wel zou passen bij de vormgeving van de kaderstellende rol op dit beleidsterrein.

Op basis van het vorige hoofdstuk worden door de rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen geformuleerd.

1. Verbeter de transparantie in de opbouw van de tarieven die geheven worden op grond van de Legesverordening.

Van de zijde van de ambtelijke organisatie is tijdens het onderzoek aangegeven dat een systematische evaluatie is gepland. Deze evaluatie kan – aldus de rekenkamercommissie - worden gebruikt om de onderbouwing van de tarieven transparant te maken, door een relatie te leggen tussen kosten en opbrengsten en voorts te werken met aantallen en hoeveelheden.

2. Bepaal naast een uitgangspunt inzake de dekking van de kosten ook een uitgangspunt inzake de opbouw van de kosten.

De rekenkamercommissie constateert dat het uitgangspunt van kostendekkendheid consequent in de praktijk wordt toegepast. Dit uitgangspunt neemt de aanwezige kosten als gegeven. Door de rekenkamercommissie wordt geadviseerd om ook een uitgangspunt te bepalen voor de opbouw van de kosten. Dit kan betrokken worden bij de uit te voeren evaluatie zoals aangekondigd in voorgaande aanbeveling.

3. Overweeg als gemeenteraad om actievere invulling te geven aan de kaderstellende mogelijkheden.

De rekenkamercommissie is van oordeel dat de kaderstellende rol nu nog beperkt is tot een formele en tariefshoogte vaststellende. Een actievere invulling van deze rol kan zich richten op de onderbouwing en transparantie van de tarieven, op de wijze van kostendoorbelasting en - opbouw en ook de wijze waarop de gemeenteraad hierover geïnformeerd wordt. Een scherp inzicht in kostenopbouw (mate van doorbelasting en mate van kostendekkendheid) kan namelijk een belangrijk kader vormen voor politiek-bestuurlijke standpuntbepaling omtrent de toekomstige financiële positie van de gemeente.

Aangezien de punten m.b.t. de transparantie van de tarieven en het vastleggen van de uitgangspunten voor de kostprijsberekening verbeterd kunnen worden, wordt voorgesteld het college te verzoeken de door de rekenkamercommissie gedane aanbevelingen en conclusies uit te werken en de resultaten hiervan aan de gemeenteraad voor te leggen. Op deze wijze wordt ook voldaan aan de conclusie van de rekenkamercommissie om een actievere invulling te geven aan de kaderstellende mogelijkheden. Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen dat de gemeenteraad bij de vaststelling van de kaderbrief en bij de vaststelling van de programmabegroting, de kaders

vaststelt voor de verschillende tarieven. Op dat moment wordt door de gemeenteraad ook invulling gegeven aan de kaderstellende rol. Aan de hand van deze kaders worden vervolgens de belastingverordeningen aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd.

Relatie met bestaand beleid c.a.

Diverse belastingverordeningen.

Afstemming met externe partijen/communicatie

N.v.t.

Tijdspad

RTG 11 januari 2010 en behandeling in de raad van 25 januari 2011.

Financiële consequenties

N.v.t.

Aalten, 7 december 2010

De voorzitter en griffier van de gemeenteraad van Aalten,
De griffier, De voorzitter,

M.A.J.B. Fiering

G. Berghoef

DE RAAD DER GEMEENTE AALTEN;

gelezen het voorstel van de voorzitter en de griffier van de raad d.d. 7 december 2010;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

B E S L U I T :

1. van de inhoud van het "onderzoeksrapport Prijzen voor gemeentelijke dienstverlening op feiten beoordeeld" van de Rekenkamercommissie AOGW kennis te nemen en de conclusies en aanbevelingen over te nemen;
2. het college verzoeken de gedane aanbevelingen uit te werken en de resultaten voor te leggen aan de gemeenteraad.

AALTEN, 25 januari 2011

De Griffier, De Raad voornoemd, De Voorzitter,

M.A.J.B. Fiering

G. Berghoef